

SÖDRA ROSLAGENS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTOR
Bitr. miljö- och hälsoskyddschef
Simon Bergroth

SÖDRA ROSLAGENS MILJÖ-
OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND
2024-09-18

Införande av efterhandsdebitering inom miljö- och hälsoskyddsområdet

Förslag till beslut

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutar att föreslå Täbys respektive Vaxholms kommunfullmäktige att anta föreslagen taxa för provning och tillsyn enligt Miljöbalken (1998:808), Strålskyddslagen (2018:396), Lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer samt Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

Sammanfattning

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd har i Täby kommuns politiska inriktningsbeslut fått i uppdrag att övergå till efterdebitering av tillsynsavgifter under nuvarande mandatperiod. Ett förslag på taxa har tagits fram som ersätter gällande taxor enligt miljöbalken, strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg. Avgiftsuttag sker enligt föreslagen taxa efter genomförd tillsynsinsats.

I förslaget ingår att timavgiften höjs med 5 % från nuvarande 1 240 kronor per timme till 1 300 kronor per timme. Höjningen av timavgiften motiveras av att nämndens kostnader förväntas öka med 300 000 kronor på årsbasis till följd av generella kostnadsökningar.

Utöver justeringen av timavgiften kommer taxeförslaget inte medföra att avgiftsuttaget sammantaget förändras. Enskilda företags faktiska tillsynsavgifter kan dock öka eller minska till följd av att schablonavgifter slopas. Den föreslagna taxemodellen bedöms innebära ett mer rättvist och transparent avgiftsuttag än vad som gällt vid tillämpning av befintlig taxemodell.

Ärendet

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd har genom den beslutade politiska inriktning för Täby kommun fått i uppdrag att övergå till efterdebitering av tillsynsavgifter under nuvarande mandatperiod. För att förverkliga uppdraget har Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor tagit fram ett förslag på taxa som innebär att avgiftsuttaget vid avgiftsfinansierad tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg sker i anslutning till genomförd tillsynsinsats. Den föreslagna taxan ersätter gällande taxor inom nämnda områden. En enhetlig taxa bedöms förenkla för företagen och skapa ökad transparens kring de avgifter nämnden debiterar.

Avgiftsuttag föreslås primärt ske genom debitering av faktisk nedlagd handläggningstid. I vissa typer av prövningsärenden bedömer dock kontoret att det fortsatt är motiverat med schablonavgifter i vissa standardiserade processer bland annat för att skapa förutsägbarhet kring kostnaden. Detta gäller till exempel ärenden där nämnden prövar förutsättningar för enskilda avlopp och dricksvattenbrunnar samt i samband prövning av värmepumpstillstånd. Gemensamt för dessa processer är höga ärendeflöden, att handläggningen inte är så omfattande samt att de rör sig om ärenden som berör primärt privatpersoner som genom en schablonavgift får en förutsägbar tillsynsavgift. Avgiften ska dock alltid debiteras efter genomförd tillsynsinsats.

I och med att nämnden med föreslagen taxa frångår upplägget med årliga tillsynsavgifter ökar nämndens möjligheter att styra tillsynsinsatser till områden där behovet är som störst och där tillsynen gör störst nytta. Med nuvarande taxupplägg är nämnden till viss del tvingad till att prioritera och genomföra tillsyn inom de områden och med det fastställda intervall som taxans årliga avgifter dikterar. Med en taxa som bygger på efterhandsdebitering kan nämnden enklare prioritera tillsynsinsatser som ger mest nytta för människors hälsa och miljö.

Nämnden är skyldig att hålla en aktuell förteckning över de verksamheter i Täby kommun och i Vaxholms stad som i miljöbalken omfattas av tillstånds- eller anmälningsskyldighet. Kostnaderna för registerhållningen har tidigare täckts av de årliga avgifterna. I föreslagen taxa finansieras detta med en administrativ avgift som debiteras i samband med det första planerade tillsynsärendet varje år. Avgiften föreslås vara 3 000 kronor för tillståndspliktiga verksamheter och 1 500 kronor för anmälningsskyldiga verksamheter.

Timavgift

Timavgiften har, inom de områden som den föreslagna taxan gäller, varit den samma sedan 2015. På grund av breddade uppdrag, utökad samverkan inom livsmedelsområdet samt och författningsförändringar inom framför allt tobaksområdet har nämndens intäkter per anställd sammantaget ökat. Detta har, tillsammans med effektivisering av interna administrativa processer, inneburit att nämnden kunnat finansiera sin verksamhet utan att höja timtaxor under en lång tid.

Fortsatt effektivisering till trots har kostnaderna för verksamheten ökat under de senaste åren till följd av kostnadsökningar och rådande konjunktur. a. Kontoret föreslår därför att timavgiften höjs med 5 % från nuvarande 1 240 kronor per timme till 1 300 kronor per timme.

Den föreslagna justeringen av timavgiften innebär att nämndens timavgift fortsatt är bland de lägsta jämfört med övriga kommuner i Stockholms län. I tabellen nedan framgår 2024 års timavgift för, med Täby och Vaxholms jämförbara kommuner, samt medel för hela Stockholms län.

Kommun	Timavgift i gällande miljöbalkstaxa
Solna	1 496 kronor
Nacka	1 437 kronor
Sollentuna	1 570 kronor
Österåker	1 448 kronor
Medeltal	1 441 kronor

Tabell 1. Jämförelse mellan miljöbalkstaxors timavgifter

Lagstöd

Enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken ska de kostnader som SRMH har för att genomföra tillsyn och prövning betalas av den som är föremål för tillsynen eller prövningen. Hur nämnden kan ta ut avgifter regleras i 27 kap. miljöbalken.

Enligt 8 kap 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) får en kommun meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

Enligt 6 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer ska kommunen ansvara för tillsynen över att bestämmelserna i artiklarna 4.7 och 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 följs inom kommunen. Enligt 11 § samma lag får avgift tas ut för tillsynen.

Täby och Vaxholm kan med stöd av bemyndigande i 6 kap. 8 § i lagen om åtgärder mot förorening från fartyg anta föreskrifter om taxa för arbete som utförs med stöd av lagen. Avgifter kan tas ut för tillsyn enligt 6 kap. 5 a §, och för godkännande av planer enligt 3 kap. 9 § i lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.

Ekonomiska överväganden

Den föreslagna taxan innebär att tillsynsbehovet enligt den behovsutredning som nämnden antagit fortsatt har finansiering av genom avgifter.

Självfinansieringsgraden bedöms inte påverkas av övergången till efterhandsdebitering. Höjningen av timavgiften innebär att nämndens intäkter förväntas öka med 300 000 kronor på årsbasis.

Bortsett från justeringen av timavgiften kommer övergången till efterhandsdebitering inte medföra att avgiftsuttaget förändras. Enskilda företags tillsynsavgifter kan dock öka eller minska till följd av att schablonavgifter slopas. Sammantaget bedöms taxemodellen innebära ett mer rättvist och transparent avgiftsuttag.

Bitr. miljö- och hälsoskyddschef
Simon Bergroth

Bilagor

Taxeförslag - Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnds taxa för prövning och tillsyn enligt Miljöbalken (1998:808), Strålskyddslagen (2018:396), Lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer samt Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, daterad den 17 juni 2024.

Expedieras

Bitr. miljö- och hälsoskyddschef Simon Bergroth för vidare expediering till kommunstyrelserna i Täby kommun och Vaxholms stad.